

Tematy na maturę ustną z języka polskiego

I. LITERATURA

1. Polacy a mniejszości narodowe i ich wzajemne relacje w świetle wybranych utworów literackich. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł.
2. Bruno Schulz i Witold Gombrowicz – reformatorzy polskiej prozy. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów tych pisarzy.
3. Omów różnorodne funkcje motywu świata – teatru w utworach literackich. Odwołaj się do wybranych dzieł.
4. Powroty do lat dziecińczych w literaturze polskiej. Omów zagadnienie, porównując wybrane przykłady.
5. Porównaj różne sposoby obalania stereotypów w literaturze XX wieku. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł.
6. Brzydota jako kategoria estetyczna. Omów temat, odwołując się do analizy wybranych przykładów literackich z różnych epok.
7. Dokumentaryzm jako sposób przedstawiania rzeczywistości. Rozwiń temat na przykładzie wybranych utworów.
8. Orient jako inspiracja pisarzy. Zanalizuj różne sposoby funkcjonowania tego motywu w literaturze.
9. „Każda epoka ma swe własne cele” A. Asnyk. Porównaj dwie wybrane epoki literackie, odwołując się do 4 wybranych przykładów.
10. Stół i biesiada jako motyw literacki. Omów na wybranych przykładach.
11. „Dziś idę walczyć – może nie wrócę więcej” – piekło warszawskiej młodzieży w czasie powstania '44. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.

Tematy na maturę ustną z języka polskiego

12. Groteskowy obraz świata i jego funkcje w wybranych utworach literackich różnych epok. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
13. Kobieta w literaturze polskiej. Omów temat na podstawie przykładów z 3-4 epok literackich.
14. Motyw drzewa w literaturze polskiej i obcej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
15. „Zaczynj się wreszcie modlić przeciw sobie o to największe co przychodzi samo” – różnice w ludzkim i boskim postrzeganiu świata. Rozważ temat na podstawie interpretacji wybranych utworów literackich (np. Ks. J. Twardowskiego).
16. „Zaczynj się wreszcie modlić przeciw sobie o to największe co przychodzi samo” – różnice w ludzkim i boskim postrzeganiu świata. Rozważ temat na podstawie interpretacji wybranych utworów literackich (np. Ks. J. Twardowskiego).
17. Piękno i prostota wiary i bezinteresownej miłości. Omów na podstawie wybranych utworów Ks. J. Twardowskiego.
18. Cierpienie – przekleństwo czy błogosławieństwo. Omów na podstawie wybranych przykładów 3-4 epok literackich.
19. Różne spojrzenia na ludzi w sutannach w literaturze polskiej i obcej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
20. Omów ewolucję budowy i tematyki dramatu, odwołując się do wybranych przykładach.
21. Przemiany struktury i tematyki w powieści XIX i XX – wiecznej. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów literatury obcej i polskiej.
22. Literackie portrety matek. Omów temat na wybranych przykładach.
23. (Auto) biografia i dokument; narracja autobiograficzna i narracja dokumentarna. Zaprezentuj temat, porównując wybrane utwory.

Tematy na maturę ustną z języka polskiego

24. Omów ewolucję literatury fantastycznej na przestrzeni XIX i XX wieku, odwołując się do wybranych utworów.
25. Antyczny wzorzec bajki i jego kontynuacja w polskiej tradycji literackiej. Przedstaw na wybranych przykładach.
26. Młodość – przywilej czy zobowiązanie. Zaprezentuj problem na przykładzie dzieł wybranych epok literackich.
27. Biografia jako klucz do zrozumienia utworów. Omów, odwołując się do przykładu wybranego pisarza.
28. Fatum czy wola nieba? Przedstaw koncepcje losów ludzkich, odwołując się do wybranych przykładów literackich 2-3 epok.
29. Konstruktywny i destruktywny wpływ miasta i jego mieszkańców na jednostkę. Zaprezentuj problem na przykładzie dzieł wybranych epok literackich.
30. Jak pieniądź niszczy życie? Przedstaw problem na wybranych przykładach z literatury polskiej i obcej.
31. Topografia miejsc i jej funkcja w utworach literatury różnych epok. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych utworów.
32. Samobójstwo jako motyw literacki. Omów na wybranych przykładach z różnych epok.
33. Twórczość Horacego w tradycji literackiej późniejszych epok. Rozwiń temat na przykładzie wybranych utworów.
34. Odkupienie win jako droga bohatera literackiego do człowieczeństwa. Rozwiń temat na przykładzie wybranych utworów.
35. Różne oblicza władzy w literaturze. Omów na wybranych przykładach z różnych epok.

Tematy na maturę ustną z języka polskiego

36. Fantastyka i realizm jako dwie metody opisywania świata. Oceń ich trafność na podstawie wybranych utworów literackich.
37. Wpływ prądów filozoficznych na postawę pisarzy i poetów. Omów na wybranych przykładach literackich.
38. Bunt i pokora jako dwa sposoby doświadczania świata. Omów na wybranych przykładach literackich.
39. Egzystencjalizm człowieka XX wieku we współczesnej prozie i dramacie. Omów na wybranych przykładach z literatury polskiej i powszechnej.
40. Literackie portrety małżeństw. Omów, odwołując się do przykładów różnych epok.
41. Bohaterowie prozy psychologicznej. Omów kreacje wybranych postaci, odwołując się do wybranych przykładów.
42. Różne ujęcia motywu pielgrzymy w wybranych utworach literackich różnych epok. Rozwiń temat na przykładzie wybranych utworów.
43. Kultura i sztuka antyczna jako źródła inspiracji pisarzy późniejszych epok. Rozwiń temat na przykładzie wybranych utworów.
44. Bohater tragiczny w literaturze antycznej, romantycznej i współczesnej. Omów na wybranych przykładach.
45. Średniowieczna religijność a sposoby postrzegania Boga w następnych stuleciach. Omów na podstawie wybranych dzieł literackich.
46. Miłość romantyczna i jej echa w literaturze innych epok. Rozważ temat, odwołując się do wybranych bohaterów i dzieł literackich.
47. Postawa pisarzy wobec krzywdy społecznej. Omów na przykładzie 3-4 utworów z wybranych epok literackich.
48. Kobieta w islamie. Omów temat na podstawie 3-4 wybranych przykładach literackich.

Tematy na maturę ustną z języka polskiego

49. Przedstaw i oceń stosunek jednostki do społeczeństwa w ujęciu pisarzy epoki romantyzmu i pozytywizmu. Rozwiń temat, odwołując się do wybranych przykładów.
50. Uzasadnij pogląd, że literatura współczesna towarzyszy wiernie ludzkim dążeniom, niepokojom, zwątpieniom. Odwołaj się do wybranych dzieł literackich.
51. Posługując się przykładami twórczości E. Orzeszkowej i B. Prusa, określ, jakie były ambicje i dążenia bohaterów pozytywistycznych i które z nich nie straciły do dziś aktualności.
52. W poszukiwaniu sacrum – drogi bohaterów literackich do świętości. Omów na wybranych przykładach.
53. Fascynacja śmiercią i przemijaniem w literaturze różnych epok. Rozwiń temat na podstawie wybranych utworów.
54. Literacki bunt młodych w różnych epokach literackich. Rozwiń temat na podstawie 3-4 wybranych utworów.
55. Motyw zdrowia, choroby i medycyny w literaturze. Omów temat na wybranych przykładach (Izabela Kornet).

II ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

1. Język filmu i język literatury. Porównaj dzieła literackie i adaptacje filmowe na dowolnie wybranych przykładach.
2. Impresjonizm w literaturze i sztuce. Omów cechy kierunku artystycznego na wybranych przykładach.
3. Przedstaw postać twórcy, który realizował się w co najmniej dwóch różnych dziedzinach sztuki (np. St. Wyspiański, Witkacy, S. Mrożek).

Tematy na maturę ustną z języka polskiego

4. Polaków portret własny w literaturze i filmie. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
5. Motywy katastroficzne i literaturze i innych dziedzinach sztuki. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
6. Ludowość i folklor jako inspiracja twórcza pisarzy i malarzy. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
7. Filmowe ekranizacje A. Wajdy („Wesele”, „Ziemia obiecana”, „Pan Tadeusz”). Omów, porównując z dziełami literackimi.
8. Artystyczne interpretacje historii w literaturze i malarstwie (np. H. Sienkiewicz i J. Matejko). Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
9. Kobieta demoniczna i kobieta fatalna w literaturze i malarstwie. Omów, odwołując się do wybranych przykładów.
10. Wielkie miasta jako źródło destrukcji człowieka. Omów, odwołując się do wybranych przykładów z literatury i filmu.
11. Motyw tańca i jego funkcje w wybranych dziełach sztuki. Omów temat, odwołując się do przykładów literackich i malarskich.
12. Cztery pory roku jako temat w literaturze, malarstwie i muzyce. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
13. Obrazy Bydgoszczy i okolic utrwalone w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Omów zagadnienie, odwołując się do konkretnych dzieł.
14. Koniec i początek – wizja stworzenia i końca świata w literaturze i malarstwie. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
15. Motyw nocy w literaturze i malarstwie. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.

Tematy na maturę ustną z języka polskiego

16. Groza i jej funkcje w sztuce. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
17. Etos żołnierza w literaturze i filmie. Omów na wybranych przykładach.
18. Literackie i filmowe wizje przyszłości. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
19. Analizując wybrane przykłady, przedstaw literackie i filmowe wizje PRL-u.
20. Szkoła w literaturze i w filmie. Mówi na wybranych przykładach.
21. Groteska i jej funkcje w literaturze i malarstwie. Przedstaw zagadnienie na wybranych przykładach.
22. Portrety wielkich postaci historycznych. Omów temat, odwołując się do wybranych tekstów kultury.
23. Sceny z życia świętych w literaturze i malarstwie różnych epok. Omów na wybranych przykładach.
24. Bliskie czy odległe współczesności wizerunki św. Franciszka w literaturze i sztuce. Rozważ problem, rozpatrując wybrane teksty kultury.
25. Obraz getta warszawskiego w polskiej literaturze i w filmie. Odwołując się do wybranych przykładów, porównaj sposoby ukazywania zagłady.
26. Znaczenie przyjaźni i zaufania w trylogii J. R. R. Tolkiena „Władca pierścieni”. Omów na podstawie lektury i realizacji filmowej. (A. Jakubczyk)
27. Wampiry, zmory i potwory – postaci fantastyczne w literaturze i filmie. Omów na wybranych przykładach. (E. Tomaszewska)

Tematy na maturę ustną z języka polskiego

28. Magia w literaturze i kinie. Przedstaw temat na wybranych przykładach. (W. Jasińska)

III JĘZYK

1. O języku mediów. Przedstaw problem na wybranych przykładach z prasy, radia i telewizji.
2. Manipulacja językowa w reklamach. Przedstaw i porównaj sposoby wykorzystania środków językowych we współczesnej reklamie.
3. Wpływ języków obcych na współczesną polszczyznę mówioną. Omów na wybranych przykładach.
4. Język poezji barokowej. Scharakteryzuj, przywołując wybrane teksty epoki.
5. Wpływ kultury masowej na kształt współczesnej polszczyzny. Omów na wybranych przykładach.
6. Łamanie norm językowych w mediach. Przedstaw problem na wybranych przykładach z prasy, radia lub telewizji.
7. Indywidualizacja języka jako ważny element kreacji bohaterów literackich. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł.
8. Wykorzystanie różnych środków językowych do budowania nastroju w literaturze. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych dzieł.
9. Analiza językowa i kulturowa przysłów polskich. Omów zagadnienie, odwołując się do wybranych przykładów.
10. Nazwy bydgoskich dzielnic i ulic. Przeanalizuj pochodzenie różnych nazw na wybranych przykładach.

Tematy na maturę ustną z języka polskiego

11. Polskie nazwiska i ich pochodzenie. Przedstaw na wybranych przykładach.